

ปกิณกะ

พจนานุกรมศัพท์แพทย์ อักษร E (ต่อ)

คณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์แพทยศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน*

entropium คมม. *entropion***enucleate** เอาออกทั้งหมด ก. เลาะออกหมดจด เช่น เลาะ
ก้อนเนื้อออกจากเปลือกหุ้มหรือเอาลูกตาออก**enucleation** การเอาออกทั้งหมด น. การเลาะอวัยวะ, ก้อน
เนื้อออก, หรือก้อนใด ๆ โดยเอาออกอย่างหมดจด;
ในทางจักษุวิทยา หมายถึง การเลาะลูกตาออกภายหลัง
ตัดกล้ามเนื้อตาและประสาทตา**enuresis** การกลั้นปัสสาวะไม่ได้ น. การที่ไม่สามารถควบคุม
การทำงานของกล้ามเนื้อหูรูดที่ปัสสาวะทำให้ควบคุม
การขับถ่ายปัสสาวะไม่ได้**enuretic**

๑. - กลั้นปัสสาวะไม่ได้ ว. เกี่ยวกับการมี
ปัสสาวะรด
๒. - สารทำปัสสาวะรด น. สารที่เป็นต้นเหตุให้
มีอาการปัสสาวะรด
๓. - ผู้กลั้นปัสสาวะไม่ได้ น. บุคคลผู้ถ่ายปัสสาวะ
รด

envenomation การถูกพิษสัตว์ น. การเกิดพิษเข้าเลือด
จากได้รับพิษสัตว์**environment** สิ่งแวดล้อม น. สภาพรวมของสิ่งต่างๆ ที่
อยู่แวดล้อมและมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการและการกระทำ
ของปัจเจกบุคคล**envy** ความอิจฉา น. ความปรารถนาจะให้สมบัติหรือ
คุณลักษณะอย่างผู้อื่น**penis envy** ความอิจฉา เพศชาย น. ในทางจิต
วิเคราะห์หมายถึง หญิงที่อิจฉาการมีองคชาต หรืออาจหมาย
รวมไปถึงลักษณะความเป็นชาย**enzygotic** - พัฒนาร่วมไข่ ว. พัฒนาจากไข่ที่ผสมแล้วใบ
เดียวกัน**enzymatic** - เอนไซม์ ว. เกี่ยวกับ, เหตุจาก, หรือโดย
ธรรมชาติของเอนไซม์**enzyme** เอนไซม์ น. โมเลกุลของโปรตีนที่เร่งปฏิกิริยาเคมี
ในสารอื่นจนเสร็จสิ้นโดยตัวเองไม่ถูกเปลี่ยนแปลง**constitutive enzyme** เอนไซม์คงฤทธิ์ น. เอนไซม์
ออกฤทธิ์คงที่ ไม่ขึ้นกับภาวะแวดล้อมหรือความ
ต้องการ**repressible enzyme** เอนไซม์ย้อนระงับ น. เอนไซม์
ออกฤทธิ์กลับกับความเข้มข้นของสารใดสารหนึ่ง
ที่เป็นผลผลิตสุดท้าย เป็นกลวิธานควบคุมระบบ
แปรรูปอนุในแบคทีเรียและสัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนม
บางชนิด**enzymic** คมม. *enzymatic***enzymology** วิทยาเอนไซม์ น. การศึกษาเกี่ยวกับเอนไซม์
และการกระทำของเอนไซม์

ศ.นพ.อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่ปรึกษา*, ศ.ดร.นพ.สมชัย บวรภักดี ประธานกรรมการ, รศ.นพ.ก้องเกียรติ ภูณัททันทรากกร กรรมการ, ศ.ทพญ.ไฉน ขจรักษ์ กรรมการ, ศ.พญ.ฉวีวรรณ บุณนาค กรรมการ, นพ.ทองดี ชัยพานิช, ศ.คลินิก พญ.คุณไชวดี ดุลยจินดา กรรมการ, นางสาวสุปัญญา ชมจินดา กรรมการ, ศ.นพ.นิพนธ์ พงษ์วินทร์ กรรมการ, ศ.นพ.บรรจง มไหสวริยะ กรรมการ, รศ.ดร.ปริยา ลิขกุล กรรมการ, ศ.พญ.จันทพงษ์ วะสี กรรมการ, ศ.นพ.ดร.เรื่อน สมณะ กรรมการ, รศ.พญ.วาณี วิสุทธิ์เสวีวงศ์ กรรมการ, ศ.ดร.พญ.ศศิธร ผู้กฤติยาคามิ กรรมการ, ศ.นพ.สมพล พงศ์ไทย กรรมการ, ศ.นพ.ปานเทพ สุทธิพันธ์ กรรมการ, ศ.นพ.สาโรจน์ วรรณพฤษ กรรมการ, รศ.นพ.อิศรางค์ นุชประยูร กรรมการ, นพ.ไพฑูรย์ สมุทรสินธุ์ กรรมการ, พอ.นพ.สุรจิต สุนทรธรรม กรรมการ, รศ.พญ.จันทพงษ์ วะสี กรรมการ, รศ.ภญ.อรลักษ์ณา แพร์ดีกุล กรรมการ, น.ส.สมทรง ศกุนตนาค กรรมการ และเลขานุการ.

enzymopathy โรคพร่องเอนไซม์ น. โรคจากภาวะแปรรูป
 อนุผลิตผลแต่กำเนิดโดยเอนไซม์บกพร่องหรือ
 ขาดไป เช่น ในโรคไกลโคเจนสะสม

eosin อีโอซิน น. กลุ่มสารย้อมฤทธิ์กรด ติดสีชมพูถึงแดง
 เป็นอนุพันธ์เฮไลเจนของฟลูออเรสซิน

eosinocyte อีโอซิโนไซต์ น. (๑) เม็ดเลือดขาวที่นิวเคลียส
 เป็นสองกลีบเชื่อมด้วยสายโครมาตินเรียวเล็ก และ
 ไซโทพลาซึมเป็นเม็ดหยาบขนาดเท่าๆ กัน; (๒)
 โครงสร้าง, เซลล์ หรือ ส่วนเนื้อเยื่อย้อมติดได้ด้วย
 สีอีโอซิน *คम्म. eosinophil*

eosinopenia ภาวะเลือดมีอีโอซิโนฟิลน้อย น. เลือดมี
 อีโอซิโนฟิลน้อยผิดปกติ *คम्म. hypoeosinophilia*

eosinophil อีโอซิโนฟิล น. (๑) เม็ดเลือดขาว เม็ดฝอยมี
 นิวเคลียส ๒ กลีบ; ในไซโทพลาซึมมีเม็ดฝอยกลม
 ขนาดสม่ำเสมอ *คम्म. eosinocyte, eosinophilic
 leukocyte*; (๒) โครงสร้าง, เซลล์ หรือส่วน
 ประกอบเนื้อเยื่อที่ย้อมติดสีอีโอซิน

eosinophile

๑. *คम्म. eosinophil*

๒. - ติดสีอีโอซิน ว. เกี่ยวกับสภาพที่พร้อมติดสี
 อีโอซิน

๓. - เกี่ยวกับอีโอซิโนฟิล ว.

๔. - เกี่ยวกับภาวะอีโอซิโนฟิลเกิน ว.

eosinophilia

๑. ภาวะเลือดมีอีโอซิโนฟิลมาก น. การสร้างหรือ
 สะสมอีโอซิโนฟิลมากผิดปกติในเลือด *คम्म.
 eosinophilic leukocytosis*

๒. ภาวะย้อมติดสีอีโอซิน น.

eosinophilic คम्म. eosinophile

eosinophilopoietin สารเร่งสร้างอีโอซิโนฟิล น. สาร
 เพปไทด์น้ำหนักร้อยโมเลกุลต่ำที่กระตุ้นการสร้าง
 อีโอซิโนฟิล

eosinophilosis คम्म. eosinophilia ความหมายที่ ๑

eosinophilous ว. *คम्म. eosinophilic*

eosinophiluria ภาวะปัสสาวะมีอีโอซิโนฟิล น. การมี
 อีโอซิโนฟิลในปัสสาวะ พบในภาวะแพ้ยางอย่าง
 หรือในโรคทางเดินปัสสาวะ

epallobiosis ภาวะพังระบบพุงซีพนอกกาย น. การ
 พังระบบพุงซีพภายนอก เช่น เครื่องปอด
 หัวใจเทียม หรือเครื่องฟอกเลือด

eparsalgia อาการปวดเหตุเครียดเกิน น. อาการปวดจาก
 โรคเหตุการทำงานเกินของอวัยวะส่วนนั้น เช่น
 ไล่เลื่อน หัวใจพองโต ไอรุนแรง

eparteria - เนื้อหลอดเลือดแดง ว. อยู่บนหรือเหนือ
 หลอดเลือดแดง โดยเฉพาะแขนงแรกของหลอดเลือด
 ประสานขวา

epaxial - เนื้อแกน ว. อยู่บนหรือเหนือแนวแกน

ependopathy โรคเยื่อโพรงสมอง น. โรคของเยื่อใน
 โพรงสมอง

ependyma เยื่อโพรงสมอง น. แผ่นเยื่อโพรงสมอง
 และโพรงไขสันหลัง

ependymal - เยื่อโพรงสมอง ว. เกี่ยวกับหรือประกอบ
 ด้วยเยื่อโพรงสมอง

ependymitis เยื่อโพรงสมองอักเสบ น. การอักเสบของ
 เยื่อโพรงสมองและเยื่อโพรงไขสันหลัง

ependymoblast เซลล์เยื่อโพรงสมองวัยอ่อน น. เซลล์
 เยื่อโพรงสมองและโพรงไขสันหลังของเอ็มบริโอ
คम्म. ependymal spongioblast

ependymoblastoma มะเร็งเซลล์เยื่อโพรงสมองวัยอ่อน
 น. มะเร็งประกอบด้วยเซลล์วัยอ่อนของเยื่อโพรง
 สมองและโพรงไขสันหลัง; พบน้อย

ependymocyte เซลล์เยื่อโพรงสมอง น. เซลล์ของเยื่อ
 โพรงสมองและโพรงไขสันหลัง

ependymocytoma เนื้องอกเซลล์เยื่อโพรงสมอง น.
 เนื้องอกประกอบด้วยเซลล์เยื่อโพรงสมองและช่อง
 กลางไขสันหลัง ส่วนมากเจริญช้าและไม่ร้าย แต่
 บางรายก็ร้ายได้ *คम्म. ependymoma*

ependymoma คम्म. ependymocytoma

ephapse จุดประสานประสาทไฟฟ้า น. จุดประสานประสาท
 ระหว่างเส้นใยประสาท ข้างเคียงซึ่งกระแสประสาท
 ข้ามจากเส้นเนื้อเยื่อประสาทหนึ่งไปยังอีกใยหนึ่ง

ephaptic - จุดประสานประสาทไฟฟ้า ว. เกี่ยวกับจุด
 ประสานประสาทระหว่างเส้นใยประสาทข้างเคียง

epharmony ภาวะกลมกลืนสิ่งแวดล้อม น. พัฒนาการ
 ที่กลมกลืนบริบูรณ์กับสิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์
 กลมกลืนระหว่างโครงสร้างกับสิ่งแวดล้อม

ephebiatrics ยวเวชศาสตร์ น. เวชศาสตร์แขนงที่
 ว่าด้วยการวินิจฉัยและการบำบัดโรคในหนุ่มสาว
 (อายุ ๑๘-๒๕ ปี)

ephedrine เอฟเฟดรีน น. สารจากพืชสกุล *Ephedra* หรือโดยการสังเคราะห์ มีฤทธิ์กระตุ้นตัวรับแอดรีเนอร์จิกทั้งแอลฟาและบีตา

ephelides กระ น. พหูพจน์ของ *ephelis*

ephelis กระ น. (๑) จุดด่างสีน้ำตาลขนาดเล็กบนผิวหนังที่ถูกแดด พบบ่อยในเด็กและค่อยจางหายไปเมื่อโตขึ้น; (๒) การทำให้เกิดกระบนผิวหนัง

ephemera ภาวะชั่วคราว น. ภาวะหรือสิ่งที่เกิดชั่วคราว

ephemeral - ชั่วครู่ ว. ชั่วระยะเวลาไม่นาน

epiallopregnanolone เอพิแอลโลเพรกแนโนโลน น. สอริโมนคอร์ทิกอยด์ ๒๑ คาร์บอน พบในปัสสาวะหญิงมีครรภ์เข้าใจว่าสร้างมาจากต่อมหมวกไตส่วนนอกของลูกในท้อง อาจเป็นสารต้นกำเนิดของสอริโมนเพศชาย ซี ๑๕

epiandrosterone เอพิแอนดรอสเทอรอน น. สอริโมนเพศชายฤทธิ์น้อยกว่าแอนดรอสเทอรอน เป็นกลีโคสเตอรอยด์ ๑๙ ขับถ่ายปริมาณน้อยในปัสสาวะคนปกติ

epiblast เอพิบลาสต์ น. (๑) ชั้นบนของเนื้อเยื่อ ๒ ชั้นของจานเอ็มบริโอช่วง ๒ สัปดาห์แรก ต่อไปเจริญเป็นเอกโทเดิร์ม; (๒) *คัมม. ectoderm*; (๓) เอกโทเดิร์มยกเว้นแผ่นประสาท

epiblastic ๑. - เอพิบลาสต์ ว. เกี่ยวกับหรือเจริญจากเอพิบลาสต์

๒. - *คัมม. ectodermal*

epiblepharon หนังตาไม่มีขน น. หนังตาผิดปกติแต่กำเนิด หนังตาข้างติงกดทับแนวขนตา

epibole การแผ่หุ้ม น. กระบวนการที่เซลล์ชั้นนอกแผ่ไปหุ้มมวลไข่แดงหรือชั้นลึกของเซลล์ เช่น ก้อนกลุ่มเซลล์ที่แบ่งตัวจากไข่ที่ผสมแล้วแผ่เป็นแผงเซลล์คลุมอยู่บนไข่แดง *คัมม. epiboly*

epiboly *คัมม. epibole*

epibulbar เหนือลูกตา ว. ข้างบนลูกตา

epicanthal

๑. - เกี่ยวกับหนังบริเวณหัวตา ว.

๒. - กลุ่มบริเวณหัวตา ว.

epicanthic - หนังหัวตา ว. *คัมม. epicanthal*

epicanthine - หนังหัวตา ว. *คัมม. epicanthal*

epicanthus หนังหัวตา น. รอยทบหนังข้างดวงมูก บางครั้งคลุมถึงหัวตา

epicarcinogen สารนำก่อมะเร็ง น. สารที่โดยตัวเองไม่ทำ ความเสียหายแก่ดีเอ็นเอ แต่เป็นสารทำให้มีการเปลี่ยนแปลงทางสอริโมน, กดภูมิต้านทาน หรือเกิดบาดแผลเนื้อเยื่อเรื้อรัง ซึ่งเสี่ยงการเป็นมะเร็ง

epicardia

๑. เยื่อหุ้มหัวใจชั้นใน น. เยื่อหุ้มด้านนอกหัวใจและส่วนต้นหลอดเลือดใหญ่ต่างๆ พหูพจน์ของ *epicardium*

๒. หลอดอาหารส่วนใต้กะบังลม น. หลอดอาหารที่ตอนล่างอยู่ในช่องท้องใต้กะบังลม เป็นส่วนต่อกับกระเพาะอาหาร

epicardial เกี่ยวกับเยื่อหุ้มหัวใจชั้นใน ว.

epicardiectomy ศัลยกรรมตัดเยื่อหุ้มหัวใจชั้นใน น. การผ่าตัดเยื่อชั้นในถุงหุ้มหัวใจออก เพื่อบำบัดภาวะเยื่อหุ้มหัวใจอักเสบหรือทำให้หัวใจผ่อนคลายได้มากขึ้น

epicardium เอกพจน์ของ *epicardia*

epicauma แผลผิวหนัง น. แผลไหม้หรือแผลเปื่อยที่ผิวหนังตา

epicentral อยู่กลางกระดูกสันหลัง ว. อยู่ที่แกนกลางชั้นกระดูกสันหลัง

epichordal อยู่หลังแกนสันหลังเอ็มบริโอ ว.

epichorion เยื่อหุ้มตัวปฏิสนธิ น. เยื่อเมือกมดลูกส่วนที่หุ้มตัวปฏิสนธิที่ฝังตัวอยู่

epicomus แผลหัวติด น. แผลต่อสมมาตรโดยหัวแผลตัวเล็กติดที่กลางหัวของแผลตัวใหญ่

epicondylalgia อาการปวดปมกระดูกกลม น. อาการปวดกล้ามเนื้อหรือเอ็นที่เกาะปมกลมของกระดูกต้นแขน

epicondyle เนินเหนือปมกระดูกกลม น. รอยนูนเหนือปมกลมของกระดูกต้นแขนหรือต้นขา *คัมม. epicondylus*

epicondyli พหูพจน์ของ *epicondylus*

epicondylar เกี่ยวกับเนินเหนือปมกระดูกกลม ว.

epicondylar *คัมม. epicondylar*

epicondylitis เนินเหนือปมกระดูกกลมอักเสบ น. การอักเสบที่เนินเหนือปมกลมกระดูกต้นแขน หรือเนื้อเยื่อใกล้เคียง

epicondylus คมม. *epicondyle* (ไม่จำเพาะขึ้นกระดูกใด)

epicoracoid เทนือโคราคอยด์ ว. อยู่บนปุ่มกระดูกโคราคอยด์

epicorneascleritis กระจกตาและตาขาวอักเสบ น. การอักเสบเรื้อรังที่กระจกตาและตาขาว

epicostal บนซี่โครง ว. อยู่บนกระดูกซี่โครง

epicranium เนื้อเยื่อหนังศีรษะ น. เนื้อเยื่อหนัง, แผ่นเอ็นกล้ามเนื้อ และกล้ามเนื้อของหนังศีรษะ

epicranius - เนื้อเยื่อหนังศีรษะ ว. เกี่ยวกับเนื้อเยื่อหนังศีรษะ

epicrisis

๑. วิกฤตเสริม น. ภาวะวิกฤตครั้งที่ ๒ หรือที่เพิ่มเติม

๒. วิกฤตวิเคราะห์ น. การวิเคราะห์หรืออภิปรายเมื่อโรคสิ้นสุด

epicritic ว. เกี่ยวกับการสืบหาความชัดเจน โดยเฉพาะกรณียิประสาหนังกี่รับรู้การสัมผัสหรืออุณหภูมิ
epicutaneous เทนือหนังกี่ ว. บนหนังกี่; เกี่ยวกับผิวหนังกี่

epicystitis บริเวณใกล้เคียงกระเพาะปัสสาวะอักเสบ น. การอักเสบของโครงสร้างใกล้เคียงกระเพาะปัสสาวะ

epicystotomy ศัลยกรรมเจาะกระเพาะปัสสาวะ น. การผ่าตัดเจาะกระเพาะปัสสาวะบริเวณเหนือหัวหน่าว

epidemic

๑. - การระบาด น. การเพิ่มจำนวนขึ้นมากกว่าปกติอย่างฉับพลัน มักใช้กับโรคติดเชื้อ, แต่ใช้ได้กับโรคอื่นๆ หรือภาวะที่เกี่ยวกับสุขภาพ

๒. - ระบาด ว.

epidemicity สภาพการระบาด น. สภาวะหรือลักษณะการระบาด

epidemiography ศาสตร์นิพนธ์การระบาด น. บทรายงานขนาดยาวบันทึกการระบาดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเป็นระบบ

epidemiologist นักวิทยาการระบาด น. ผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาการระบาด

epidemiology วิทยาการระบาด น. ศาสตร์ที่เกี่ยวกับการศึกษาปัจจัยที่แสดงหรือมีผลต่อความถี่ และการแพร่กระจายของโรค, การบาดเจ็บ และเหตุการณ์ด้านสุขภาพเฉพาะกลุ่มชน เพื่อกำหนดโครงการป้องกันการเกิดโรคและควบคุมการแพร่; ความรู้ที่รวมจากการศึกษาดังกล่าว

epiderm หนังกี่พรัว น. หนังกี่ชั้นนอกสุดและปราศจากหลอดเลือด ทั่วไปมีความหนา ๐.๐๗-๐.๑๒ มม. ที่ฝ่ามือ ฝ่าเท้าหนา ๐.๘-๑.๕ มม. พัฒนมาจากเอกโทเดิร์มเอ็มบริโอ คมม. *epidermis*

epidermal

๑. เกี่ยวกับหรือคล้ายหนังกี่พรัวหรือผิวหนังกี่ ว. คมม. *epidermic*

๒. เหมือนหนังกี่พรัว ว. มีลักษณะของหนังกี่พรัว คมม. *epidermoid* ความหมายที่ ๑

epidermalization การกลายเป็นหนังกี่พรัว น. การเปลี่ยนแปลงเกิดเนื้อเยื่อเซลล์สภาวะเป็นแผ่นในเนื้อเยื่อเหมือนหนังกี่พรัว

epidermatitis หนังกี่พรัวอักเสบ น. การอักเสบของหนังกี่พรัว คมม. *epidermitis*

epidermatoplasty ศัลยกรรมถ่ายปลูกหนังกี่พรัว น. ศัลยกรรมนำหนังกี่พรัวไปปลูกคลุมบริเวณผิวหนังกี่เปลือย

epidermic - หนังกี่พรัว ว. คมม. *epidermal* ความหมายที่ ๑

epidermidalization คมม. *epidermalization*

epidermides พหุพจน์ของ *epidermis*

epidermis หนังกี่พรัว น.

epidermitis หนังกี่พรัวอักเสบ น. การอักเสบของหนังกี่พรัว แต่โดยความเป็นจริงจะมีการอักเสบที่ชั้นอื่นของหนังกี่พรัวด้วย คมม. *epidermatitis*

epidermization การคลุมด้วยหนังกี่พรัว น. กระบวนการงอกคลุมหรือถูกคลุมด้วยหนังกี่พรัว

epidermodysplasia หนังกี่พรัวเจริญผิดปกติ น. พัฒนาการผิดปกติของหนังกี่พรัว

epidermoid

๑. คล้ายหนังกี่พรัว ว. ลักษณะเหมือนหนังกี่พรัว

๒. คมม. *epidermal* ความหมายที่ ๑

๓. คมม. *epidermoid cyst* ความหมายที่ ๒

epidermolysis ภาวะหนังกี่พรัวหย่อน น. สภาพหนังกี่พรัวหย่อนยาน

epidermolytic เกี่ยวกับสภาพหนังกี่พรัวหย่อนยาน ว.

epidermomycosis

๑. คมม. *dermatophytosis*

๒. คมม. *dermatomycosis*

epidermophytid คมม. *dermatophytid*

epididymal เกี่ยวกับเอพิไดไมซิส ว.

epididymectomy ศัลยกรรมตัดเอพิไดไมซิส น. การตัดเอพิไดไมซิสออก

epididymis เอพิไดไมซิส น. ส่วนโครงสร้างท่อเป็นสายขดติดอยู่ด้านหลังอัณฑะ เป็นที่สะสม สั่งผ่าน และที่ตัวอสุจิเจริญเต็มวัย

epididymitis เอพิไดไมซิสอักเสบ น. การอักเสบของเอพิไดไมซิส

spermatogenic epididymitis เอพิไดไมซิสอักเสบเหตุอสุจิ น. การอักเสบเกิดจากปฏิกิริยาต่อตัวอสุจิที่หลุดออกไปอยู่ในเนื้อเยื่อนอกหลอดฝอยของเอพิไดไมซิส

tuberculous epididymitis วัณโรคเอพิไดไมซิส น. การอักเสบและบวมของเอพิไดไมซิสจากวัณโรค

epididymo-orchidectomy ศัลยกรรมตัดเอพิไดไมซิสและอัณฑะ น. การตัดเอพิไดไมซิสและอัณฑะออก *คมม. epididymo-orchidectomy*

epididymo-orchidectomy *คมม. epididymo-orchidectomy*
epididymo-orchitis เอพิไดไมซิสและอัณฑะอักเสบ น. การอักเสบของเอพิไดไมซิสและอัณฑะ

epididymotomy ศัลยกรรมผ่าเอพิไดไมซิส น. การผ่าตัดเอพิไดไมซิส

epididymovasostomy ศัลยกรรมต่อหลอดนำอสุจิกับเอพิไดไมซิส น. การผ่าตัดเชื่อมต่อหลอดนำอสุจิกับเอพิไดไมซิส เพื่อแก้การอุดตัน หรือในการตัดหลอดนำอสุจิ

epidural เหนือเยื่อหุ้ม ว. อยู่บนหรือนอกเยื่อหุ้ม

epidurography การถ่ายภาพรังสีนอกเยื่อหุ้ม น. การถ่ายภาพรังสีลำกระดูกสันหลังหลังฉีดสารทึบรังสีเข้าช่องนอกเยื่อหุ้ม

epiduroscopy การส่องตรวจช่องนอกเยื่อหุ้ม น. การสอดกล้องส่องตรวจเข้าช่องนอกเยื่อหุ้ม มักทำที่บริเวณเอวเพื่อใส่ยาหรือเพื่อตรวจสังเกต

epifascial เหนือแผ่นพังผืด ว. ที่หรือบนแผ่นพังผืด

epigastralgia อาการเจ็บยอดอก น. อาการเจ็บปวดที่บริเวณลิ้นปี่

epigastric - ยอดอก ว. เกี่ยวกับบริเวณลิ้นปี่

epigastrium บริเวณยอดอก น. บริเวณเหนือลิ้นปี่

epigastrius แผลยอดอกติด น. แผลต่อสมมาตรที่แผลตัวเขียนติดกับแผลตัวใหญ่ที่ยอดอก

epigastrocele ไส้เลื่อนยอดอก น. ไส้เลื่อนที่หน้าท้องตรงยอดอก

epiglottectomy ศัลยกรรมตัดฝากล่องเสียง น. การผ่าตัดเอาฝากล่องเสียงออก *คมม. epiglottidectomy*

epiglottic - ฝากล่องเสียง ว. เกี่ยวกับกระดูกอ่อนฝากล่องเสียง

epiglottidean *คมม. epiglottic*

epiglottidectomy *คมม. epiglottectomy*

epiglottiditis ฝากล่องเสียงอักเสบ น. *คมม. epiglottitis*

epiglottis ฝากล่องเสียง น. แผ่นกระดูกอ่อนทำหน้าที่ปิดทางเข้ากล่องเสียงไม่ให้สิ่งแปลกปลอมตกลงไปในกล่องเสียงและท่อนลมโดยเฉพาะขณะกลืน

epiglottitis ฝากล่องเสียงอักเสบ น. การอักเสบของกระดูกอ่อนฝากล่องเสียง

epiglottoplasty ศัลยกรรมตกแต่งฝากล่องเสียง น. การผ่าตัดเพื่อตกแต่งฝากล่องเสียง

epignathous เนื้องอกเพดานปากเด็กในท้อง น. เนื้องอกที่เพดานปากของเด็กในท้องในบริเวณอุ้งรีเค มักเป็นก้อนเต็มช่องปาก และยื่นออกมาทางปาก; เข้าใจว่าเป็นเด็กแฝดตัวเขียน

epignathus เนื้องอกเพดานปากลูกในท้อง น. เนื้องอกลูกในท้องจากเพดานอ่อนหรือแข็งตรงชอกคอหอยส่วนอุ้งรีเค

epigonal บนต่อมเพศ ว. อยู่บนต่อมบ่งเพศของเอ็มบริโอ

epihyoid บนไฮอยด์ ว. อยู่บนกระดูกไฮอยด์

epikeratophakia การซ้อนกระจกตา น. การวางชั้นกระจกตาบริเวณขอบบนบนกระจกตาผู้ป่วย เพื่อปรับเปลี่ยนความโค้งกระจกตาแก้ไขสายตาสั้นผิดปกติ

epikeratoplasty การซ้อนกระจกตา น.

คมม. epikeratophakia

epilamellar บนเยื่อฐาน ว. อยู่บนเยื่อฐาน

epilate *คมม. depilate*

epilation *คมม. depilation*

epilatory *คมม. depilatory*

epilemma เยื่อหุ้มใยประสาท น. *คมม. endoneurium*

epilemmal - เยื่อหุ้มใยประสาท น. เกี่ยวกับเยื่อหุ้มใยประสาท

epilepsia โรคลมชัก น. กลุ่มอาการหมดสติเป็นครั้งคราวและมักมีอาการชักเกร็ง, น้ำลายเป็นฟอง, มือเท้ากำ เป็นผลเนื่องจากสมองทำงานผิดปกติ โรคลมบ้าหมูก็เรียก *คมม. epilepsy*

epilepsy *คมม. epilepsia*

abdominal epilepsy โรคลมชักที่ท้อง น. อาการปวดท้องหดรัดเกร็ง เป็นผลจากความผิดปกติของการปล่อยประจุไฟฟ้าประสาทจากสมอง

absence epilepsy โรคลมชักไร้ชัก น. โรคลมชักปลอดอาการเกร็งกระตุก ผู้ป่วยมีอาการเงิบไปชั่วขณะ มักเริ่มเป็นตอนเด็กหรือวัยรุ่น *คम्म. โรคลมชักน้อย*

audiogenic epilepsy โรคลมชักเหตุเสียง น. โรคลมชักจากการกระตุ้นประสาทหู

cortical epilepsy โรคลมชักเหตุสมองส่วนนอก น. อาการลมชักเริ่มที่สมองใหญ่ส่วนนอก

cryptogenic epilepsy โรคลมชักเร้น น. โรคลมชักที่ไม่รู้ต้นเหตุ อาจเกี่ยวกับแนวโน้มที่จะเกิดอาการลมชักที่ได้รับถ่ายทอดทางพันธุกรรม *คम्म. idiopathic epilepsy*

diurnal epilepsy โรคลมชักขณะตื่น น. โรคลมชักเกิดอาการตอนกลางวันหรือขณะที่ผู้ป่วยตื่น

essential epilepsy *คम्म. idiopathic epilepsy*

generalized epilepsy โรคลมชักทั้งตัว น. โรคลมชักเกิดอาการชักทั้งตัว อาจเริ่มอาการชักที่ร่างกายส่วนหนึ่งหรือทั้งตัวตั้งแต่เริ่มต้น

grand mal epilepsy โรคลมชักใหญ่ น. โรคลมชักที่มักนำด้วยอาการเตือนการเกิดลมชัก มีอาการหมดสติ และชักเกร็งทั่วตัว

idiopathic epilepsy *คम्म. cryptogenic epilepsy*

jacksonian epilepsy โรคลมชักแจ็กโซเนียน น. โรคลมชักอาการกระตุกสั่นเริ่มในกลุ่มกล้ามเนื้อข้างเดียว และลามไปยังกลุ่มกล้ามเนื้อใกล้เคียง ตามการควบคุมของสมองส่วนนอก

larval epilepsy โรคลมชักแฝง น. โรคลมชักไม่มีอาการ พบเพียงลักษณะส่อจะชักในภาพบันทึกคลื่นไฟฟ้าสมอง *คम्म. latent epilepsy*

latent epilepsy *คम्म. larval epilepsy*

major epilepsy *คम्म. grand mal epilepsy*

minor epilepsy *คम्म. absence epilepsy*

nocturnal epilepsy โรคลมชักขณะหลับ น. โรคลมชักเกิดอาการตอนกลางคืนหรือขณะที่ผู้ป่วยหลับ

petit mal epilepsy โรคลมชักน้อย, โรคลมชักไร้ชัก *คम्म. absence epilepsy*

posttraumatic epilepsy โรคลมชักหลังบาดเจ็บ น. โรคลมชักเกิดภายหลังได้รับบาดเจ็บที่ศีรษะ

procursive epilepsy โรคลมชักวิ่งพล่าน น. โรคลมชักจากสมองกลีบขมับที่ไม่อยู่ในความควบคุมของสติสัมปชัญญะ ทำให้วิ่งไปข้างหน้าอย่างไร้เป้าหมาย

rotatory epilepsy โรคลมชักหมุน น. โรคลมชักจากสมองกลีบขมับที่ไม่อยู่ในความควบคุมของสติสัมปชัญญะ ทำให้เคลื่อนไหวตัวหมุน

vertiginous epilepsy โรคลมชักวิงเวียน น. โรคลมชักชนิดทำให้ผู้ป่วยรู้สึกเวียนหมุน บางรายเป็นอาการเตือนการเกิดลมชัก

epileptic

๑. - โรคลมชัก น. เกี่ยวกับหรือเป็นผลจากโรคลมชัก

๒. - ผู้ป่วยโรคลมชัก น. คนที่มีอาการโรคลมชัก
epileptiform แบบลมชัก ว. (๑) เกี่ยวกับหรือมีอาการโรคลมชัก; (๒) เกิดอย่างรุนแรงหรือกำเริบฉับพลัน
epileptogenesis กำเนิดโรคลมชัก น. การเกิดหรือพัฒนาเป็นโรคลมชัก

epileptogenic - เกิดโรคลมชัก ว. ทำให้มีอาการโรคลมชัก

epileptogenous *คम्म. epileptogenic*

epileptoid *คम्म. epileptiform*

epileptologist แพทย์โรคลมชัก น. แพทย์เฉพาะทางหรือผู้ชำนาญเฉพาะวิทยาโรคลมชัก

epileptology วิทยาโรคลมชัก น. วิชาการศึกษา, การวินิจฉัย และการบำบัดโรคลมชัก

epimandibular บนขากรรไกรล่าง ว. อยู่บนกระดูกขากรรไกรล่าง

epimorphic - งอกขึ้น ว. เกี่ยวกับการงอกขึ้นมาใหม่ของส่วนอวัยวะที่ถูกตัดขาด

epimorphosis ภาวะงอกขึ้น น. การงอกขึ้นมาใหม่ของส่วนอวัยวะที่ถูกตัดขาด

epimysiotomy การผ่าเยื่อหุ้มมัดกล้ามเนื้อ น. การกรีดผ่าเยื่อหุ้มมัดกล้ามเนื้อ

epimysium เยื่อหุ้มมัดกล้ามเนื้อ น. แผ่นเยื่อเส้นใยหุ้มมัดกล้ามเนื้อ

epinephrine เอพิเนฟริน น. (๑) ฮอรโมนออกฤทธิ์ที่ระบบประสาทกลาง คัดหลังจากเนื้อในต่อมหมวกไต และตัวสื่อประสาท โดยหลังจากเซลล์ประสาท; (๒) สารสังเคราะห์ ใช้เป็นสารกระตุ้นการหดตัวของกล้ามเนื้อหลอดเลือด หรือเป็นสารขยายหลอดเลือด *คम्म. adrenaline*

epinephrinemia ภาวะเลือดมีเอพิเนฟริน น. การมีเอพิเนฟรินอยู่ในกระแสเลือด

epinephros ต่อมหมวกไต น. ต่อมฮอร์โมนไร้ท่อที่ครอบอยู่บนไต

epineurial - เยื่อหุ้มเส้นประสาท ว. เกี่ยวกับเยื่อหุ้มเส้นประสาท

epineurium เยื่อหุ้มเส้นประสาท น. เยื่อหุ้มชั้นนอกสุดของเส้นประสาท เป็นส่วนที่มีหลอดเลือดและหลอดน้ำเหลือง

epiopic เหนือหู ว. อยู่บนหรืออยู่เหนือหู

epipharyngeal - คอหอยส่วนจมูก ว. เกี่ยวกับคอหอยส่วนจมูก *คณม. nasopharyngeal*

epipharyngitis คอหอยส่วนจมูกอักเสบ น. การอักเสบของคอหอยส่วนจมูก

epipharynx คอหอยส่วนจมูก น. ส่วนคอหอยที่เหนือระดับเพดานอ่อน *คณม. nasopharynx*

epiphora น้ำตาฉ่ำ น. การที่มีน้ำตาไหลพรากลงสู่แก้มส่วนมากเกิดจากท่อทางเดินน้ำตาตีบตัน

epiphyseal - เอพิไฟซิส ว. เกี่ยวกับหรือเป็นลักษณะของเอพิไฟซิส

epiphyseodesis ศัลยกรรมเชื่อมเอพิไฟซิส น. การผ่าตัดต่อเชื่อมเอพิไฟซิสก่อนการต่อเชื่อมตามธรรมชาติ เพื่อระงับการเจริญ *คณม. epiphysiodesis*

epiphyses เอพิไฟซิส น. พหูพจน์ของ *epiphysis*

epiphysial *คณม. epiphyseal*

epiphysiodesis *คณม. epiphyseodesis*

epiphysiod คล้ายเอพิไฟซิส ว. มีลักษณะคล้ายเอพิไฟซิสใช้เรียกกระดูกข้อมือและกระดูกข้อเท้า ซึ่งมีพัฒนาการจากศูนย์สร้างกระดูกคล้ายพัฒนาการของเอพิไฟซิส

epiphysiolysis ภาวะเอพิไฟซิสสลาย น. การแยกหรือสลายตัวของเอพิไฟซิสจากกระดูก โดยเฉพาะเอพิไฟซิสที่ปลายบนกระดูกต้นขา

epiphysiometer มาตรเอพิไฟซิส น. เครื่องมือใช้วัดเอพิไฟซิส เพื่อวินิจฉัยโรคกระดูกอ่อนในเด็ก

epiphysioathy โรคเอพิไฟซิส น. (๑) โรคต่อมไพนีล; (๒) โรคเอพิไฟซิส

epiphysis ๑. เอพิไฟซิส น. ส่วนปลายข้อกระดูกยาวขยายกว้างที่เจริญจากศูนย์สร้างกระดูกทุติยภูมิ ซึ่งต่อมาพัฒนาเป็นกระดูกอ่อนหรือแยกออกจากกระดูกโดยกระดูกอ่อน

๒. ต่อมไพนีล น. ต่อมไร้ท่อในสมองที่สร้างฮอร์โมนเมลาโทนิน

annular epiphysis; epiphysis anularis วงเอพิไฟซิส น. ส่วนวงแหวน ที่ขอบบนและล่างกระดูกสันหลัง เป็นที่ยึดเกาะของวงเส้นใยและเส้นเอ็นยาวบนกระดูกสันหลัง เข้าใจว่าเป็นศูนย์สร้างกระดูกทุติยภูมิด้วย

capital epiphysis เอพิไฟซิสหัวกระดูก น. เอพิไฟซิสที่หัวกระดูกยาว

epiphysis cerebri *คณม. epiphysis* ความหมายที่ ๒

ring epiphysis *คณม. epiphysis anularis* slipped epiphysis เอพิไฟซิสเลื่อนหลุด น. การเลื่อนหลุดของเอพิไฟซิส เช่น เอพิไฟซิสที่หัวกระดูกต้นขา

stippled epiphyses *คณม. chondrodysplasia punctata*

epiphysitis เอพิไฟซิสอักเสบ น. การอักเสบของเอพิไฟซิสหรือของกระดูกอ่อนที่แยกเอพิไฟซิสจากตัวกระดูก

epiphyte

๑. พืชอิงอาศัย น. พืชที่เจริญบนพืชอื่น

๒. กาฝาก น. *คณม. ectoparasite*

epiphytic - พืชอิงอาศัย ว. เกี่ยวกับหรือเป็นจากพืชอิงอาศัย

epipia เยื่อหุ้มสมองชั้นใน น. ส่วนของเยื่อหุ้มสมองที่ซิดเยื่อหุ้มสมองชั้นกลาง

epipial

๑. - บนเยื่อหุ้มสมองชั้นใน ว. อยู่บนเยื่อหุ้มสมองชั้นใน

๒. - เยื่อหุ้มสมองชั้นใน ว. เกี่ยวกับเยื่อหุ้มสมองชั้นใน

epipleural บนเยื่อหุ้มปอด ว. อยู่บนส่วนของเยื่อหุ้มปอดหรือ สิ่งกำเนิดเดียวกับเยื่อหุ้มปอด

epiplocele เยื่อแขวนกระเพาะเลื่อน น. ภาวะที่มีเยื่อช่องท้องส่วนแขวนกระเพาะอาหาร เลื่อนผ่านผนังหน้าท้อง

epiploectomy การผ่าตัดเยื่อแขวนกระเพาะ น. การตัดเยื่อช่องท้องแขวนกระเพาะอาหาร

epiploic - เยื่อแขวนกระเพาะ น. เกี่ยวกับเยื่อช่องท้องแขวนกระเพาะ

epiploitis เยื่อแขวนกระเพาะอักเสบ น. การอักเสบของเยื่อช่องท้องแขวนกระเพาะ *คณม. omentitis*

epiploon เยื่อแขวนกระเพาะ น. เยื่อช่องท้องส่วนที่โอบจากกระเพาะอาหารไปยังอวัยวะข้างเคียงอื่น

epiploexy ศัลยกรรมตรึงเยื่อแขวนกระเพาะ น. การผ่าตัดยึดเยื่อแขวนกระเพาะกับเนื้อเยื่ออื่น ใช้เป็นทางนำหลอดเลือดเพื่อลดการคั่งหรือเพื่อให้เลือดไปหล่อเลี้ยง

epiploplasty ศัลยกรรมซ่อมด้วยเยื่อแขวนกระเพาะ น. การใช้เยื่อแขวนกระเพาะปิดแผลเปิดในช่องท้อง

epipygus ลูกในท้องแขนขาเกิน น. ลูกในท้องวิรูปมีแขนหรือขาที่เกินจำนวนอยู่ที่บริเวณก้น *คम्म. pygomelus*

epipyramis ชันกระดูกข้อมือเกิน น. ชันกระดูกข้อมือเกินมีขนาดเล็ก พบได้ระหว่างชันกระดูกข้อมือ

epiretinal บนจอตา ว. ช้อนบนจอตา

epirotulian บนสะบ้า ว. อยู่บนสะบ้าหัวเข่า

episclera เยื่อผิวดาขาว น. เนื้อเยื่อเกี่ยวพันห่อหุ้มอยู่ที่ผิวนอกของตาขาว

episcleral

๑. บนตาขาว ว.

๒. เกี่ยวกับหรือของเนื้อเยื่อผิวดาขาว ว.

episcleritis เยื่อผิวดาขาวอักเสบ น. การอักเสบของเนื้อเยื่อผิวนอกตาขาวและเนื้อเยื่อใกล้เคียง อาจเป็นเพียงหย่อมหรือกระจาย ส่วนมากไม่ทราบสาเหตุและหายเองได้ การเห็นมักเป็นปรกติ

episcleritis *คम्म. episcleritis*

episioperineoplasty ศัลยกรรมตกแต่งบริเวณอวัยวะเพศหญิง น. มักหมายถึงการตกแต่งปากช่องคลอด

episioperineorrhaphy การเย็บบริเวณอวัยวะเพศหญิง น. การเย็บแผลปากช่องคลอด

episioplasty ศัลยกรรมตกแต่งปากช่องคลอด น. การแก้ไขตกแต่งปากช่องคลอด

episiorrhaphy การเย็บแคมใหญ่ น. การเย็บแคมใหญ่เพื่อซ่อมบริเวณอวัยวะเพศหญิง

episiotensis ภาวะปากช่องคลอดแคบ น. การตีบแคบที่รูเปิดปากช่องคลอด

episiotomy การตัดขยายปากช่องคลอด น. การตัดขยายปากช่องคลอดเพื่อป้องกันการฉีกขาดขณะคลอด

episode คราวอุบัติ น. อาการสำคัญที่แสดงเป็นชุดในช่วงเวลาที่ป่วย

episome เอพิโซม น. สารพันธุกรรมนอกโครโมโซมของจุลชีพที่เพิ่มจำนวนเองได้ และอาจรวมเข้ากับโครโมโซม

epispadia รูปลัสสาวะข้างบน น. *คम्म. epispadias*
epispadiac

๑. - รูปลัสสาวะข้างบน ว. เกี่ยวกับหรือมีผนังด้านบนท่อปัสสาวะเปิดผิดปกติแต่กำเนิด

๒. - คนมีรูปลัสสาวะข้างบน น. ผู้มีรูปลัสสาวะที่ด้านบนของคชาตเหตุผนังท่อปัสสาวะเปิดผิดปกติแต่กำเนิด

epispadial - รูปลัสสาวะข้างบน ว. *คम्म. epispadiac*
ความหมายที่ ๑

epispadias ภาวะรูปลัสสาวะข้างบน น. ภาวะท่อปัสสาวะด้านบนไร้ผนังเหตุพัฒนาผิดปกติ มีรูปลัสสาวะเปิดข้างบนของคชาต พบในชายบ่อยกว่าหญิง

balanic epispadias; balanitic epispadias ภาวะรูปลัสสาวะข้างบนหัวองคชาต น. ภาวะรูปลัสสาวะชายผิดปกติอยู่ด้านบนหรืออยู่ถัดจากหัวองคชาต

clitoral epispadias รูปลัสสาวะข้างบนปุ่มกระสัน น. ภาวะท่อปัสสาวะหญิงผิดปกติแต่กำเนิด มีรูปลัสสาวะอยู่เหนือหรือที่ปุ่มกระสัน

complete epispadias รูปลัสสาวะ เปิดข้างบนตลอด น. ภาวะท่อปัสสาวะทั้งหมดผิดปกติ มีรูปลัสสาวะที่คอกระเพาะปัสสาวะในชาย และอาจมีผนังด้านบนของท่อปัสสาวะไม่ประสานกันตลอดแนวในหญิง มักเกิดร่วมกับภาวะกระเพาะปัสสาวะเปิด

glandular epispadias รูปลัสสาวะข้างบนหลังปลายองคชาต น. *คम्म. balanic epispadias*

incomplete epispadias รูปลัสสาวะข้างบนเปิดไม่ตลอด น. ภาวะผิดปกติที่กระเพาะปัสสาวะไม่ได้เปิดตรงสู่ภายนอก มีรูปลัสสาวะเปิดที่จุดต่าง ๆ ของท่อปัสสาวะ เช่น ที่หัวองคชาตในชาย และที่ปุ่มกระสันในหญิง

penile epispadias รูปลัสสาวะข้างบนลำองคชาต น. ภาวะรูปลัสสาวะผิดปกติไม่เต็มรูปในชาย มีรูปลัสสาวะอยู่ระหว่างคอกระเพาะปัสสาวะกับฐานองคชาต

penopubic epispadias รูปลัสสาวะข้างบนโคนองคชาต น. ภาวะท่อปัสสาวะผิดปกติเต็มรูป มีรูปลัสสาวะอยู่ที่ตำแหน่งองคชาตบรรจบหัวหน้า ในกรณีร่วมกับภาวะกระเพาะปัสสาวะเปิดจะมีรูปลัสสาวะโผล่ระหว่างคอร์ปอราเคาเวอร์โนซาใต้หัวหน้า

subsymphyseal epispadias รูปลัสสาวะข้างบนใต้หัวหน้า น. ท่อปัสสาวะผิดปกติในหญิงที่รูปลัสสาวะอยู่ใต้รอยประสานกระดูกหัวหน้า

epispinal - บนสันหลัง ว. อยู่บนไขสันหลังหรือแกนกระดูกสันหลัง

episplenitis เยื่อหุ้มม้ามอักเสบ น. การอักเสบของเยื่อหุ้มม้าม

epistasis

๑. การระงับหลัง น. การระงับสิ่งคัดหลั่งหรือสิ่งขับออก เช่น เลือด ระดู หรือน้ำคาวปลา
๒. ฝ้าปัสสาวะ น. ฝ้าบนผิวน้ำปัสสาวะ
๓. การกดหน่วยพันธุกรรม น. การแสดงปฏิกิริยาระหว่างหน่วยพันธุกรรม เป็นผลให้กดการแสดงออกของหน่วยพันธุกรรมอื่น

epistasy การระงับหลัง น. *คम्म. epistasis*

epistatic

๑. - ระงับหลัง ว. เกี่ยวกับหรือมีลักษณะของการกดการหลัง
๒. - ช้อนสนิท ว. ช้อนทัพอย่างสนิท

epistaxis การตกเลือดกำเดา น. การมีเลือดออกจากจมูก

epistemology ญาณวิทยา น. วิทยาศาสตร์ว่าด้วยวิธีการและความเป็นเหตุผลแห่งองค์ความรู้

episternal - เหนือกระดูกอก ว. (๑) อยู่บนหรือเหนือกระดูกอก; (๒) เกี่ยวกับการอยู่เหนือกระดูกอก

episthotonos ภาวะเกร็งหลังแอ่น น. อาการศีรษะเกร็งและทำขึ้นไปข้างหน้าและตัวแข็ง

epistropheus กระดูกคอชิ้นที่สอง น. กระดูกสันหลังส่วนคอชิ้นที่สอง

epitarsus หนังกาติดปรกติ น. ความผิดปกติแต่กำเนิดของหนังกา เกิดจากรอยพับเยื่อตาทอดไปติดใกล้ขอบหนังกา

epitendineum ปลอกเอ็น น. ปลอกหุ้มเส้นเอ็น ประกอบด้วยชั้นเส้นใยและชั้นเยื่อไขข้อ

epitenon เยื่อหุ้มเอ็น น. เนื้อเยื่อเกี่ยวพันหุ้มเอ็นอยู่ในปลอกเส้นเอ็น

epithalaxia ภาวะเยื่อบุลอกหลุด น. เยื่อบุผิวลอกหลุด โดยเฉพาะเยื่อเมือกตาได้

epithelia คำพหูพจน์ของเยื่อบุ

epithelial - เยื่อบุ ว. เกี่ยวกับหรือประกอบด้วยเยื่อบุ

epithelialization การงอกเจริญของเยื่อบุ น. การงอกเจริญของเยื่อบุเพื่อคลุมสมานส่วนผิวเปลือย

epithelialize บุผิว ก. คลุมด้วยเยื่อบุผิว

epitheliitis เยื่อบุอักเสบ น. การอักเสบของเยื่อบุผิว

epitheliochorial รกเยื่อบุ น. รกชนิดที่เยื่อรกแนบกับเยื่อบุมดลูกแต่ไม่กัดเซาะเข้าไป

epitheliofibril ใยฝอยเยื่อบุ น. เส้นใยฝอยที่ทะลุผ่าน

ไซโทพลาซึมของเซลล์เยื่อบุ

epitheliogenesis กำเนิดเยื่อบุ น. การสร้างเยื่อบุผิวชั้นใหม่

epitheliogenetic - กำเนิดเยื่อบุ ว. เนื่องจากการงอกขยายของเยื่อบุผิว

epitheliogenic - สร้างเยื่อบุ ว. มีแนวโน้มผลิตหรือสร้างเป็นเยื่อบุผิว

epithelioglandular - เซลล์เยื่อบุต่อม ว. เกี่ยวกับเซลล์เยื่อบุผิวของต่อม

epithelioid คล้ายเยื่อบุ ว. คล้ายกับเยื่อบุผิว

epitheliolysis การสลายเยื่อบุ น. การทำลายเซลล์เยื่อบุผิว

epitheliolytic - สลายเยื่อบุ ว. เกี่ยวกับ, มีลักษณะ หรือเป็นเหตุให้มีการทำลายเซลล์เยื่อบุผิว

epithelioma เนื้องอกเยื่อบุ น. (๑) เนื้องอกจากเยื่อบุผิว มีทั้งชนิดไม่ร้ายและเป็นมะเร็ง; (๒) บางกรณีใช้ผิดความหมายไปพ้องกับมะเร็งเยื่อบุ

epitheliomatosis ภาวะเนื้องอกเยื่อบุ น. ภาวะที่มีหรือเป็นผลเนื่องจากเนื้องอกเยื่อบุผิว

epitheliomatous - เนื้องอกเยื่อบุ ว. เกี่ยวกับหรือเป็นธรรมชาติของเนื้องอกเยื่อบุผิว

epitheliomuscular เยื่อบุร่วมกล้ามเนื้อ ว. ประกอบด้วยเยื่อบุผิวและกล้ามเนื้อ

epitheliotoxin ชีวพิษต่อเยื่อบุ น. ชีวพิษที่ทำลายเยื่อบุผิว

epithelite แผลเยื่อบุเหตุรังสี น. รอยโรคปฏิกิริยาเหตุรังสีซึ่งเยื่อบุผิวที่แผลถูกแทนที่ด้วยเส้นใยซึมเยิ้มข้น

epithelium เยื่อบุ น. สิ่งคลุมผิวภายในและผิวภายนอกร่างกาย รวมถึงหนังและเยื่อบุผิวในหลอดเลือดและช่องโพรงขนาดเล็กต่างๆ

epithelium anterius corneae เยื่อบุหน้ากระจกตา น. เยื่อบุผิวด้านหน้ากระจกตา เป็นเยื่อชั้นนอกกระจกตาต่อเนื่องกับเยื่อตา

Barrett epithelium เยื่อบุบาร์เรตต์ น. เยื่อบุผิวหลอดอาหารที่กลายรูปเป็นเยื่อบุเซลล์รูปแท่ง

capsular epithelium น. *คम्म. Bowman's capsule, capsule glomeruli*

ciliated epithelium เยื่อบุมีขน น. เยื่อบุชนิดมีขนที่ผิวเซลล์

columnar epithelium เยื่อบุเซลล์รูปแท่ง น. เยื่อบุชนิดเซลล์รูปแท่ง

epithelium corneae; corneal epithelium เยื่อบุกระจกตา น. *คณม. epithelium anterius corneae*

junctional epithelium เยื่อบุเชื่อมต่อ น. เยื่อบุชนิดเกล็ดชั้นซ้อนเป็นแถบคล้ายปลอกคอยึดติดกับเหงือกด้านหนึ่ง และอีกด้านหนึ่งกับตัวฟัน

epithelium lentis เยื่อแก้วตา น. เยื่อบุเซลล์คล้ายลูกบาศก์อยู่ด้านหน้าแก้วตา

olfactory epithelium เยื่อรับกลิ่น น. เยื่อบุชนิดชั้นซ้อนเทียมที่บุบริเวณหน่วยรับกลิ่นในโพรงจมูก

epithelium posterius corneae เยื่อหลังกระจกตา น. เยื่อด้านหลังกระจกตา เป็นเนื้อเยื่อชั้นที่คลุมด้านหลังกระจกตา

pseudostratified epithelium เยื่อชั้นเทียม น. เยื่อบุผิวเคลือบเซลล์เรียงตัวในระดับต่างกัน และเซลล์มีรูปร่างไม่เหมือนกัน ทำให้เกิดเป็นลักษณะของเยื่อชั้นซ้อนพบในท่อขับหลังจากต่อมน้ำลายพารอติด ต่อมอื่นๆ และในท่อปัสสาวะชาย

respiratory epithelium เยื่อทางหายใจ น. เยื่อชั้นเทียมที่บุตลอดทางหายใจกเว้นในแขนงฝอย

stratified squamous epithelium เยื่อบุเซลล์เกล็ดซ้อน น. เยื่อบุชนิดเกล็ดซ้อนเป็นชั้นๆ ของหนังที่เซลล์ชั้นฐานคล้ายลูกบาศก์ และชั้นบนเป็นเซลล์ชนิดเกล็ด

transitional epithelium เยื่อเปลี่ยนผ่าน น. เยื่อในช่วงเปลี่ยนจากเยื่อบุเซลล์ชนิดเกล็ดซ้อนชั้นเป็นเยื่อบุเซลล์แท่ง พบในเยื่อเมือกของทางเดินปัสสาวะ

epithelization การงอกคลุมของเยื่อ น.

คณม. epithelialization

epithelize งอกบุผิว ก. *คณม. epithelialize*

epithesis

๑. ศัลยกรรมแก้วรูป น. การผ่าตัดเพื่อแก้ไขความพิการหรือแก้ไขแขนขาคดงอ

๒. อุปกรณ์ตาม น. เปือกหรืออุปกรณ์ใช้สำหรับตาม

epitomic เกร็งแข็ง ว. เกร็งรุนแรง มีลักษณะตึงเครียดผิดปกติ

epitope ตัวกำหนดสารก่อภูมิคุ้มกัน น. *คณม. antigenic determinant*

epitrichium ผิวหนังเหนือขน น. ผิวหนังชั้นบนหนังกำพร้าของลูกในท้อง ซึ่งจะถูกเส้นขนดันให้หลุดลอกหมดไปก่อนคลอด

epitrochlea ปุ่มเหนือโทรเคลีย น. ปุ่มเหนือปลายกระดูกต้นแขนด้านใน

epitrochlear

๑. - ปุ่มเหนือโทรเคลีย ว. เกี่ยวกับปุ่มเหนือปลายกระดูกต้นแขนด้านใน

๒. - เหนือโทรเคลีย ว. อยู่เหนือหรือบนปุ่มเหนือปลายกระดูกต้นแขนด้านใน เช่น ที่ปุ่มกระดูกต้นแขน

epituberculosis วัณโรคต่อติรูป น. วัณโรคปฐมนิคมชนิดที่มีรอยโรคขนาดใหญ่ มักเป็นทั้งกลีบปอด เกิดจากพยาธิสภาพภูมิไวเกิน มักพบในเด็ก มีอาการไม่รุนแรง

epitympanic

๑. - บนแก้วหู ว. อยู่บนหรือเหนือแก้วหู

๒. - โพรงเหนือแก้วหู ว. เกี่ยวกับโพรงเหนือแผ่นแก้วหู

epitympanum โพรงเหนือแก้วหู น. ซอกเล็กเหนือแผ่นแก้วหู ภายในมีส่วนใหญ่ของกระดูกรูปทั่งและครึ่งบนกระดูกรูปค้อน

epitype กลุ่มตัวกำหนดสารก่อภูมิคุ้มกัน น. กลุ่มส่วนย่อยของแอนติเจนที่เกี่ยวข้องกัน

epizoa ปรสิตนอกกาย น. พหุพจน์ของ *epizoon*

epizoic - ปรสิตนอกกาย ว. เกี่ยวกับหรือเหตุจากปรสิตภายนอกทั้งหลาย

epizoid สารฆ่าปรสิตนอกกาย ว. สารหรือตัวทำลายปรสิตนอกกาย

epizoon ปรสิตนอกกาย น. ตัวเบียนนอกกายสัตว์

epizootic

๑. - ระบาดสัตว์ ว. เกี่ยวกับการระบาดของโรคในสัตว์ท้องถิ่น แพร่รวดเร็ว

๒. - โรคระบาดสัตว์ ว. โรคที่ระบาดรุนแรงในสัตว์เป็นครั้งคราว

epizootiology วิทยาการระบาดในสัตว์ ว. การศึกษาปัจจัยโรคระบาดในสัตว์ ไม่รวมโรคระบาดในมนุษย์

épluchage การตัดเล็มแผล น. การเล็มเนื้อเยื่อที่ตายและล้างสิ่งสกปรกออกจากบาดแผล *คณม. debridement*

épluchage การเล็มล้างแผล น. การทำความสะอาดแผลโดยเล็มเนื้อเยื่อที่ตายและล้างสิ่งสกปรกออกจากบาดแผล *คณม. debridement*

epoetin อีโพอเอทิน น. สารไกลโคโปรตีนที่สังเคราะห์โดยเทคนิคดีเอ็นเอลูกผสม มีโครงสร้างและฤทธิ์เหมือนอีริโทรพอยเอทินธรรมชาติ ใช้บำบัดภาวะเลือดจาง

epontic - เจริญบนพื้นผิว ว. สามารถเติบโตได้บนทุกพื้นผิว เช่น ผิวพืช ผิวสัตว์ หรือ ผิวแร่

eponychia ๑. เยื่อจมูกเล็บ น. แผ่นเยื่อหนังที่ยื่นเกี่ยวกับโคนและข้างเล็บ

๒. ปุ่มเนื้อเล็บ น. เยื่อที่งอกเป็นจะงอยตรงบริเวณที่จะพัฒนาเป็นเล็บ

eprosartan mesylate เอโปรซาร์แทนเมซิลเลต น. สารต้านตัวรับแองจิโอเทนซิน-๒ เป็นยาकिनบำบัดโรคความดันเลือดสูง

epsilon เอปซิลอน น. พยัญชนะตัวที่ ๕ ของอักษรกรีก

epulides เนื้องอกเหงือก น. พหูพจน์ของ *epulis*

epulis

๑. ก้อนเหงือก น. ก้อนเนื้อหรือก้อนเนื้องอกที่เหงือก

๒. เนื้องอกเส้นใยสร้างกระดูก น. เนื้องอกเส้นใยมักเป็นที่กระดูกขากรรไกรล่าง และกลายเป็นกระดูก *คम्म. peripheral ossifying fibroma*

congenital epulis เนื้องอกเหงือกแต่กำเนิด น. เนื้องอกชนิดไม่ร้ายเป็นแต่กำเนิด ก้อนนุ่ม ไม่มีปลอกหุ้มงอกจากขอบหรือปุ่มเหงือก มีก้านยื่นจากเยื่อเมือกของขากรรไกรบน พบบ่อยที่บริเวณฟันเขี้ยว

giant cell epulis; epulis gigantocellularis เนื้องอกเหงือกเซลล์ยักษ์ น. เนื้องอกที่เหงือกมีหรือไม่มีก้าน เกิดที่เหงือกอักเสบจากบาดเจ็บหรือตกเลือด ลักษณะจุลพยาธิมีเนื้อพองเป็นเซลล์รูปกระสวยและมีเซลล์ยักษ์หลายนิวเคลียสแทรกเป็นช่วงๆ

epulis granulomatosa เนื้องอกเหงือกแกรนูโลมา น. เนื้อแกรนูโลมามีหนองที่เหงือกจากการระคายต่างๆ

epulis of newborn เนื้องอกเหงือกทารกแรกคลอด น. *คम्म. congenital epulis*

epulofibroma เนื้องอกเส้นใยเหงือก น. เนื้องอกเส้นใยของเหงือก

epuloid คล้ายเนื้องอกเหงือก ว. ลักษณะคล้ายเนื้องอกเหงือก

epulosis การเกิดแผลเป็น น. *คम्म. cicatrization*

epulotic - แผลเป็น ว. เกี่ยวกับหรือเกิดแผลเป็น

equianalgesic - ผลระงับปวดเท่ากัน ว. มีผลระงับปวดเท่ากับยาระงับปวดขนาดอื่นในขนาดยาเดียวกัน

equicaloric - แคลอรีเท่ากัน ว. มีแคลอรีเท่ากัน *คम्म. isocaloric*

equilateral - ด้านข้างเท่า ว. มีด้านข้างที่เท่าหรือเหมือนกัน

equilibration การปรับให้สมดุล น. การทำให้เกิดสมดุลระหว่างปัจจัยหรือแรงที่ต่างกัน

occlusal equilibration การปรับสมดุลสบฟัน น. การปรับการบดเคี้ยวที่ผิวสบฟันเพื่อลดจุดขัดสัมผัสและแทรกแซงการสบฟัน ทำให้การสบฟันสมดุล

equilibrator อุปกรณ์ปรับสมดุล น. อุปกรณ์ใช้ปรับสมดุลระหว่างแรงที่ปะทะกัน

equilibrium

๑. ดุล, สมดุล น. ภาวะที่แรงปะทะหักล้างกันได้พอดี

๒. การทรงตัว น. สภาพสมดุลของท่าทางร่างกาย

acid-base equilibrium สมดุลกรด-เบส น. สภาพสมดุลระหว่างอัตราสุทธิของการเกิดกับการขับออกของกรดหรือเบสในร่างกาย ทำให้ความเข้มข้นไอออนไฮโดรเจนในสารน้ำของร่างกายคงที่

body equilibrium สมดุลร่างกาย น. สภาพสมดุลทางกายเมื่อสิ่งที่ร่างกายได้รับพอดีกับปริมาณที่ขับออก *คम्म. nutritive equilibrium, physiologic equilibrium*

carbon equilibrium สมดุลคาร์บอน น. สภาพสมดุลระหว่างปริมาณคาร์บอนทั้งหมดในสิ่งขับถ่ายกับคาร์บอนในอาหารที่รับเข้าไป

dynamic equilibrium สมดุลพลวัต น. สภาพสมดุลระหว่างแรงที่แตกต่าง, ปรับเปลี่ยน และตรงข้ามกัน ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของกระบวนการชีวิต

fluid equilibrium สมดุลสารน้ำ น. สภาพร่างกายที่สัมพันธ์กับการดื่ม และขับถ่ายน้ำและอิเล็กโทรไลต์

genetic equilibrium สมดุลพันธุกรรม น. สภาพความถี่ของรูปแบบพันธุกรรมในประชากรรุ่นหนึ่งมีค่าคงที่ในรุ่นต่อไป กล่าวคือ ความถี่ของแต่ละแอลลีลในประชากรไม่มีการเปลี่ยนแปลงในรุ่นต่อไป

Hardy-Weinberg equilibrium สมดุลฮาร์ดี-ไวน์เบิร์ก น. *คम्म. genetic equilibrium*

nitrogen equilibrium; nitrogenous equilibrium สมดุลไนโตรเจน น. สภาพสมดุลของไนโตรเจนเมื่อปริมาณไนโตรเจนที่ร่างกายได้รับเท่ากับปริมาณที่ร่างกายขับออก *คम्म. protein equilibrium*

nutritive equilibrium สมดุลโภชนาการ น. *คम्म. body equilibrium, nutritive equilibrium*

physiologic equilibrium สมดุลสรีระ น. *คम्म. body equilibrium, nutritive equilibrium*

protein equilibrium สมดุลโปรตีน น. *คम्म. nitrogen equilibrium*

water equilibrium สมดุลน้ำ น. *คम्म. fluid balance*

equimolar โมลาร์เท่า ว. มีจำนวนโมลเท่ากัน หรือมีโมลาริตีเท่ากัน

equimolecular โมเลกุลเท่า ว. มีจำนวนโมเลกุลเท่ากัน เช่น สารละลายที่มีโมเลกุลเท่ากัน

equine - ม้า ว. เกี่ยวกับ, มีลักษณะของ, หรือได้จากม้า

equinophobia โรคกลัวม้า ก. ความรู้สึกกลัวม้าอย่างปราศจากเหตุผล

equinovalgus เท้าปุกเขย่งบิดออก น. เท้าวิกัลรูป โดยสันเท้ายกสูงและบิดออกไปทางด้านข้าง *คम्म. talipes equinovalgus*

equinovarus เท้าปุกเขย่งบิดเข้า น. เท้าวิกัลรูปที่สันเท้ายกสูงและบิดเข้าหาแนวกลาง; ฝ่าเท้าจุ่มทำให้ขอบในของเท้าเบะหงายและส่วนหน้าของเท้าบิดเข้าข้างขาให้อยู่ในท่าหุบ กรณีนี้เท้าเป็นลักษณะปุก (club)

equinus เท้าปุกเขย่ง น. เท้าวิกัลรูปที่ฝ่าเท้าจุ่ม ทำให้เดินบนปลายเท้าโดยสันเท้าไม่สัมผัสพื้น (เขย่ง)

erectile - โด่งแข็งได้ ว. สามารถโด่งแข็งได้

erection ภาวะโด่งแข็ง น. สภาพที่ทำให้แข็งได้ขึ้น เช่น เนื้อเยื่อที่แข็งตัวได้เมื่อมีเลือดคั่ง

erector สิ่งร้งขึ้น น. สิ่งที่ตั้งร้งสิ่งอื่นสูงขึ้น เช่น กล้ามเนื้อที่ยกหรือตั้งร้งส่วนของร่างกาย

eremacausis ชีวสันดาป น. ภาวะออกซิเดชันช้าๆ, การเผาไหม้, หรือการเน่าสลายของสารอินทรีย์

eremophobia โรคกลัวโดดเดี่ยว น. ความรู้สึกหวาดกลัวอย่างปราศจากเหตุผลที่ต้องอยู่โดดเดี่ยว

erg เอิร์ก น. หน่วยของงานหรือพลังงาน เมื่อแรง ๑ ไนน์ ทำให้เคลื่อนที่ ๑ เซนติเมตร เท่ากับ 10^{-7} จูล

ergodynamograph อุปกรณ์บันทึกกำลังกล้ามเนื้อ น. อุปกรณ์บันทึกแรงที่ใช้และงานที่ได้จากการหดตัวของกล้ามเนื้อ

ergoesthesiograph อุปกรณ์บันทึกปฏิกิริยากล้ามเนื้อ น. อุปกรณ์บันทึกปฏิกิริยากล้ามเนื้อที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้า

ergogenic - ได้พลังงาน ว. มีแนวโน้มที่เพิ่มพลังงาน

ergogram ภาพบันทึกกำลังกล้ามเนื้อ น. แผ่นภาพที่ได้จากเครื่องบันทึกกำลังกล้ามเนื้อ

ergograph อุปกรณ์บันทึกพลังงานของกล้ามเนื้อ น. อุปกรณ์บันทึกพลังงานที่ได้จากการออกแรงของกล้ามเนื้อ

Mosso ergograph อุปกรณ์บันทึกพลังงานของกล้ามเนื้อแบบมอสโซ น. อุปกรณ์บันทึกแรงและความถี่ของการงอนิ้วมือ

ergographic - เครื่องบันทึกพลังงานของกล้ามเนื้อ ว. เกี่ยวกับเครื่องบันทึกพลังงานของกล้ามเนื้อ

ergometer มาตรแรงขับเคลื่อนของกล้ามเนื้อ น. เครื่องมือวัดแรงขับเคลื่อนจากการหดตัวของกล้ามเนื้อ *คम्म. dynamometer*

ergonomics การยศาสตร์ น. การศึกษาเกี่ยวกับมนุษย์และงาน ได้แก่ ด้านกายวิภาค สรีรวิทยา จิตวิทยา และหลักการทางกลศาสตร์ที่มีผลต่อการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ergonomist นักการยศาสตร์ น. ผู้ชำนาญด้านการยศาสตร์หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกัน

ergostat เครื่องบริหารกล้ามเนื้อ น. อุปกรณ์ออกกำลังกายกล้ามเนื้อ

ergot เออร์ก็อต น. สายราแห่งของ *Claviceps purpurea* ที่เจริญบนต้นข้าวไรย์ เป็นแหล่งที่ให้สารแอลคาลอยด์จากเออร์ก็อต

ergotamine เออร์กอตามีน น. สารแอลคาลอยด์จากเออร์ก็อต ประกอบด้วยกรดไลเซอร์จิก แอมโมเนีย โพรลีน เบนิลอะลานีน และกรดไพรูวิก ใช้บำบัดโรคไมเกรน และโรคปวดศีรษะข้างเดียวรุนแรงและเป็นชุด